

Goigs de Santa Maria de Lluçà

Lluçà

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Església parroquial de Lluçà. Lluçà
Emplaçament A 25 metres de la carretera BV-4341 punt quilomètric 14'500

Coordenades:

Latitud: 42.05051
Longitud: 2.03529
UTM Est (X): 420168
UTM Nord (Y): 4655834

Classificació

Número de fitxa 08109 - 184
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Autoria de l'element: Lluís Alemany (lletra) i Rafael Subirachs (música)
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Força gent sap i canta els goigs.
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Religios
Titularitat Pública
Fitxes associades:

[Església de Santa Maria de Lluçà](#)

Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dt., 14/07/2009 - 02:00

Descripció

Es tracta dels Goigs en honor a la Verge de Lluçà, patrona de l'església de Santa Maria de Lluçà. Els Goigs estan emmarcats en un requadre que presenta motius florals. A la part superior hi ha una imatge la Verge, flanquejada per dos dibuixos de gerros amb flors. A la part central hi ha les estrofes de lloança i de pregàries dels vilatans que s'encomanen a la seva protecció; a la part inferior hi ha diverses oracions, la partitura amb la música.

Puix per Mare us ha triada
Déu mateix que us va crear,
Sigueu la nostra advocada
Verge Santa de Lluçà

Feu-me pur el cor i el llavi
per lloar-vos dignament
deixeu, Verge, que us alabi
tot cantant devotament.
Vostres glòries, Mare amada,
escolteu des de l'altar.

Al sentir l'Ave Maria
de l'arcàngel enviat
Déu us omple d'alegria
per la vostra humilitat.
Sou l'Aurora ja esperada
d'aquell Sol que no es pondrà.

De Jessè vara escollida
heu florit allà a Betlem;
entre cànctics treu florida
el Messies que esperem.
Vós resteu immaculada,
sou la llum que ens guiarà.

Un estel com una flama
guia els Reis per son camí;
el gentil també proclama
que el Fill vostre és Rei, diví.
De gran goig us ha emplenada
l'Orient que us visità.

Alegreu-vos, Verge pia,
Jesús ha ressuscitat;
aquell dol que us consumia
llum pasqual l'ha dissipat.
Pasqua eterna i desitjada
Jesucrist ens portarà.

Cap al cel Jesús s'eleva
amb gran goig per vostre cor;
obre el cel per als fills d'Eva
nostre Rei llibertador.
Feu que amb Vós tinguem estada

prop del vostre Sobirà.

A prop seu us vol l'Altíssim
oh, Maria, pur estel,
i us envia un son dolcíssim
que es desvetlla dalt del cel.
Des del tron on sou pujada,
allargueu-nos vostra mà.

Com a Reina emperadora
Déu corona el vostre front,
cel i terra us diu Senyora,
heu portat el goig al món.
Oh, gran Reina coronada,
feu-me vostre cortesà.

A un captiu que a Vós pregava
li trencàreu els grillons
i aquí al temple els presentava
fent-vos gràcies i oracions.
Trenqueu, Mare, la lligada
del pecat que esclaus ens fa.

Concediu-nos, oh, Princesa,
la llum santa de la fe,
manteniu-la sempre encesa
fins que ens manqui el nostre alè.
Vostre Fill, llum increada,
el camí ens aclarirà.

La parròquia que us venera
rep el doll vostres mercès;
sou la font que ens refrigera
quan és sec el Lluçanès.
Esteneu vostra mirada
sobre els camps que ens donen pa.

Hem cantat els goigs, Maria,
amb la música dels cors;
feu que al cel amb Vós un dia
en cantem d'altres millors.
Serà cèlica tonada
que mai més no finirà.

Quan per última vegada
nostre cor bategarà,
Sigueu la nostra Advocada
Verge Santa de Lluçà.

Observacions:

Els goigs es canten a la missa del dia de la patrona que es celebra el dia 21 de novembre.

Història

Els goigs són composicions poètiques, de caire popular, que es canten en llaor de la Mare de Déu, a Crist o als sants. Es canten col·lectivament, en el marc d'un acte religiós de cert relleu, com ara una missa de festa major, un aplec, una processó, etc. La seva finalitat, en el marc de devoció i en memorial d'un sant o santa, patró o patrona d'una comunitat, consisteix a donar les gràcies pels béns rebuts, o bé com a pregària per demanar la salut física o espiritual de la comunitat.

Els Goigs de Santa Maria de Lluçà van ser aprovats pel bisbe de Vic el dia 15 de novembre de 1949 i editats aquell mateix any. Posteriorment, se'n feren diverses reedicions amb algunes lleugeres variacions en cadascuna d'elles (orla, color, dibuix, impremta, etc.). Aquests últims Goigs han estat editats per la parròquia de Santa Maria de Lluçà i impresos a Gràfiques Lluçanès, a finals de juny de 2002. Abans d'editar-se els presents Goigs, es feia ús d'uns "Goigs de Nostra Senyora de Llusa" redactats en català antic i impresos a Barcelona (sense data) per "Joseph Altes, Estamper, y Libreter, al carrer de la Llibreria". En ambdues versions, la invocació ha estat sempre la mateixa: "Sigheu la nostra advocada, Verge santa de Lluçà".

GOIGS DE LA VERGE

Puis per Mare us ha triada
Dèu mateix qui us va crear,
Sigueu la nostra advocada
Verge Santa de Lluça.

Feu-me pur el cor i el llavi
per lluar-vos dignament,
deixeu, Verge, que us alabi
tot cantant devotament.
Vostres glòries, Mare amada,
escolteu des de l'altar.

Al sentir l'Ave Maria
de l'arcàngel enviat
Dèu us omple d'alegria
per la vostra humilitat.
Sou l'Aurora ja esperada
d'aquell Sol que no es pondrà.

De Jesé vara escollida
heu florit allà a Betlem;
entre cànctics treu florida
el Messias que esperem.
Vós reuseu immaculada,
sou la llum que ens guiarà.

Un estel con una flama
guia els Reis per son camí;
el granit també proclama
que el Fill vostre és Rei diví.
De gran goig us ha emplenada
l'Orient que us visita.

Alegreu-vos, Verge pia,
Jesús ha ressuscitat;
aquell dol que us consumia
llum pasqual l'ha dissipat.
Pasqua eterna i desitjada
Jesucrist ens portarà.

Cap al cel Jesús s'eleva
amb gran goig per vostre cor;
obre el cel per ala filla d'Eva
nostre Rei llibertador.
Fes que amb Vós tinguem estada
prop del vostre Sobirà.

A prop seu us veï l'Altíssim
oh, Maria, pur estel,
i us envia un son dolcíssim
que es desvetlla dalt del cel.
Des del tron on sou pujada,
allargueu-nos vostra mà.

Com a Reina emperadora
Dèu corona el vostre front;
cel i terra us diu Senyora,
heu portat el goig al món.
Oh, gran Reina coronada,
feu-me vostre cortesa.

A LLOANÇA DE LLUÇA

A un capítol que a Vós pregava
li trencàreu els grillons
i aquí al temple els presentava
fent-vos gràcies i oracions.
Trenqueu, Mare, la ligada
del pecat que esclau ens fa.

Concediu-nos, oh Princesa,
la llum santa de la fe,
manteniu-la sempre encesa
fins que ens manqui el nostre alé.
Vostre Fill, llum increada,
el camí ens aclarirà.

La parròquia que us venera
rep a diol vostres mercès;
sou la font que ens refrigera
quan és sec el Lluçanès.
Esteneu vostra mirada
sobre els camps que ens donen pa.

Hem cantat els goigs, Maria,
amb la música dels cors;
feu que al cel amb Vós un dia
en cantem d'altres millors.
Serà cèlica tonada
que mai més no finirà.

Quan per última vegada
nostre cor batagarà,
Sigueu la nostra Advocada
Verge Santa de Lluça.

V/ Prequeu per nosaltres, Santa Maria, Mare de Déu.

R/ Perquè siguem dignes de les promeses de Crist.

PREGUEM. Senyor, concediu als vostres servents de fruit sempre de solat en el cos i en l'esperit; i per la gloriosa intercessió de la sempre Verge Maria, allibereu-nos de la tristesa de la vida present i doneu-nos l'alegria de la vida futura. Per Crist Senyor nostre. Amén.

Si ens hi fixem, veurem que la Verge seu damunt un coixí que sobresurt a banda i banda i que el seu tron té un petit respallier. Va vestida amb una túnica daurada i un mantell de color vermell. No porta corona, i una toca blanca cobreix el seu cap, deixant entreveure una mica de cabells. El calçat, de color negre, té forma puntegada i els plecs de la túnica en tapen la meitat. L'infant seu a la falda, i mentre amb la mà esquerra mostra un llibre obert, amb la dreta esbossa un gest de benedicció. Als peus del tron, en actitud orant, hi ha la figura de dos canonges.

Segons opinió dels entesos, els braços de la Verge van ser mutilats i refets, probablement perquè fos més fàcil de vestir-la. En la primera imatge, el braç esquerre devia recolzar damunt l'espatlla de l'infant i el braç de la dreta, una mica més abaixat, devia sostenir una poma o una pinya; en refer-lo, devia sostenir una flor o un ceptre.

Imatge que es venera actualment a Santa Maria de Lluçà, bisbat de Vic

Interior de l'església tal com era en el primer terç del propassat segle

L'edifici que hostatja aquesta imatge i que compleix les funcions d'església parroquial de Santa Maria de Lluçà té, juntament amb el claustre, un important relleu històric-monumental. Consta documentada en facta de la seva consagració, que tingué lloc el dia 22 de maig de 905. Més tard, en iniciar-se el segle XIII, es construí l'església romànica, alguns elements de la qual son visibles encara. A mitjan segle XVII, en ocasió de les obres de reconstrucció que obligatòriament s'hagueren de fer, fou transformada en església barroca. En època més propera a nosaltres, en la segona meitat del segle XX, s'emprengueren les importants obres de restauració que la deixaren tal com es pot veure actualment. Aquesta església, durant mes de quatre-cents anys, entre els segles XII i XVI, fou la seu d'una comunitat de canonges agustinians i, en dissoldre's la comunitat, fou atesa per un «vicari perpetu» fins a l'any 1851, en què esdevingué altra vegada parròquia del bisbat de Vic. (Per a més informació, ANTONI PLADEVALL, *Santa Maria de Lluçà*. 3a. edició, Vic, 1997).

La lletra d'aquests Goigs és de Mn. Huís Alemany; la música, de Rafael Subirachs i, el dibuix, de Toni Donada.

Han estat editats per la parròquia de Santa Maria de Lluçà i impresos a Gràfiques Lluçanès, a finals de juny del 2002.

Se n'ha fet un tiratge de 1.000 exemplars.

Els Goigs, que ara teniu a les mans, van ser aprovats pel bisbe de Vic el dia 15 de novembre de 1949 i editats aquell mateix any. Posteriorment, se'n feren diverses reedicions amb algunes lleugeres variacions en cadascuna d'elles (ortografia, color, dibuix, impremta...). Aquesta vegada passa el mateix. Varia l'ortografia, el color, el dibuix, la presentació i s'hi afegeix una segona pàgina. Abans d'editar-se els presents Goigs, es feia ús d'uns «Goigs de Nostra Senyora de Lluçà» redactats en català antic i impresos a Barcelona (sense data) per Josep Altes, Estamper, y Libreter, al carrer de la Libreria. En ambdues versions, la invocació ha estat sempre la mateixa: «Sigueu la nostra advocada, Verge santa de Lluçà».

Josep Casals i Serrat